

Status i arbeidet med et felles journalløft

Bakgrunn

KS viderefører, i samarbeid med kommuner, arbeidet med å bedre kommunenes journaler. Norsk helsenett går også inn som samarbeidspartner i det videre arbeidet, jfr. [Trygg deling av journaler og pasientdata - regjeringen.no](#) og [KS viderefører felles arbeid for å bedre kommunenes journaler - KS](#)

Det videre arbeidet tar utgangspunkt i anbefalingene fra [styringsdokumentet](#) om et felles journalløft for kommunene som ble ferdigstilt før sommeren 2023, og skal understøtte alle landets kommuner og fylkeskommuner, uavhengig av journalleverandør, underleverandører og samarbeidskonstellasjoner.

Felles journalløft er en del av kommunal sektors ambisjoner på e-helse området og kommunal sektors portefølje for 2024, og er i tråd med mål i nasjonal e-helsestrategi.

Det videre arbeidet i regi av KS

Det er satt to hovedmål for det videre arbeidet:

- a) Videreutvikling av felles rammer og anbefalinger for fremtidige anskaffelser av journal
 - a. Konkret utprøving av tjenester for å dele informasjon mellom løsninger og tjenesteområder i samarbeid med Norsk Helsenett SF (NHN)
- a) Felles rammer og anbefalinger for kommunenes fremtidige anskaffelser av journalløsninger

KS har i dialog med samarbeidskommunene i felles journalløft utarbeidet «Felles rammer og anbefalinger» som kommunene kan benytte ved anskaffelser av journalløsninger. Rammene og anbefalingene skal understøtte kommunene i egne anskaffelsesprosesser, bidra til å skape felles retning, samt gi leverandørmarkedet en klarere forståelse av forventninger og rammer de vil måtte forholde seg til i kommende anskaffelser.

Første versjon av dokumentet Felles rammer og anbefalinger ble ferdigstilt i oktober. Dokumentet ble sendt ut til alle landets kommuner som vedlegg til brev som beskrev det videre arbeidet med å bedre kommunenes journalsystemer og samhandlingsløsninger, felles journalløft. Videre er dokumentet Felles rammer og anbefalinger tilgjengeliggjort på ks.no. Her er teksten løftet ut av dokumentet og inn i en egen temaside med innganger fordelt på kategoriene i dokumentet; [Felles rammer og anbefalinger](#). Det arbeides fortløpende med konkrete tiltak for at dokumentet skal være godt kjent i alle landets kommuner og fylkeskommuner, og enkelte kommuner har allerede lagt dokumentet til grunn i arbeidet med fremtidige anskaffelser. Det er også avgjørende at leverandører, nasjonale myndigheter og andre samarbeidsaktører kjenner til dokumentet. Det er utarbeidet en film som har hensikt med å informere om hva felles journalløft er og hva det betyr for kommunal sektor.

- b. Utprøving av tjenester for informasjonsdeling fra Norsk helsenett

I dag er det en utfordring at helseopplysninger om innbyggerne er innelukket i ulike digitale løsninger som har liten eller ingen samhandling. Det fører til at mye tid går med på å innhente informasjon om pasienter og brukere, og utfordrer pasientsikkerheten. Behovet for effektiv tilgang til relevant pasientinformasjon er stort. Helsepersonellens digitale løsninger legger i liten grad til rette for kommunenes samhandlingsbehov av relevant informasjon på tvers av tjenester (og deres systemer), som ikke løses av nasjonale samhandlingsløsninger.

Dette er bakgrunnen for at KS, sammen med kommunene, ønsker å prøve ut en ny tilnærming, et løsningsmønster, for å dele informasjon innenfor de kommunale helse- og omsorgstjenestene. På sikt vil dette også kunne omfatte andre aktører som en nasjonal tjeneste.

Målet med utprøvingene er å utvikle og prøve ut digitale informasjonsdelingstjenester i to kommuner, Bodø og Bærum, på to områder; «Oversikt over kommunale tjenester» og «NEWS2 målinger». Bodø og Bærum

NOTAT

kommunene har fått tilskudd fra Helseteknologiordningen med formål å delta i utprøvingene, og «Oversikt over kommunale tjenester» prioriteres igangsatt først. Denne informasjonstjenesten representerer et samhandlingsbehov i dag, særlig på legevakt og i spesialisthelsetjenesten. Dette er informasjon som kan bidra til et bedre beslutningsunderlag for helsepersonell i videre vurdering av tiltak og behandling, og dermed unngåtte kostnader i unødige innleggelse eller redusere bruk av tid for å innhente informasjon om hvilke tjenester en innbygger har. I en første utprøving er det derfor ønskelig å prøve ut å gjøre informasjon om hvilke kommunale tjenester en pasient eller innbygger har, tilgjengelig for helsepersonellet på legevakt gjennom legevaktens journal- eller tavleløsning.

Vellykket utprøving vil kunne danne grunnlaget for skalering til alle landets kommuner som en nasjonal tjeneste levert av Norsk helsenett, og vil kunne gjøres tilgjengelig også for spesialisthelsetjenesten med formål å understøtte effektiv samhandling mellom behandlingsnivåene.

Hva skal bygges og prøves ut?

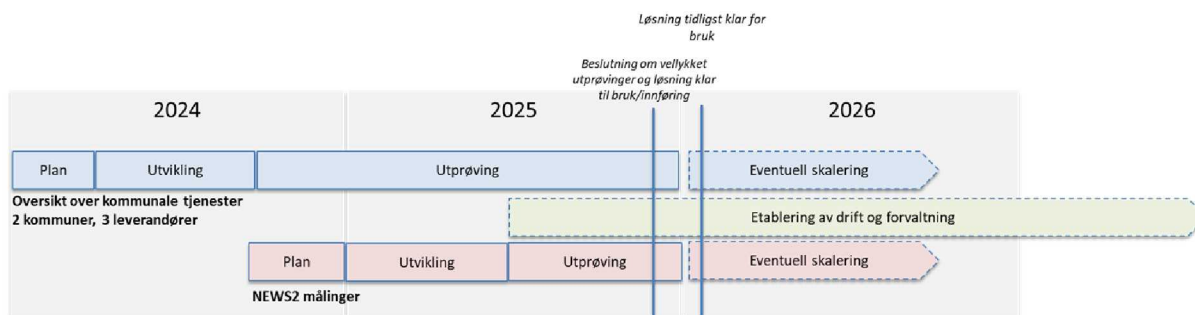
Konkret og avgrenset informasjon løftes ut av den enkelte journalløsning (eksempelvis oversikt over kommunale tjenester) og inn i en logisk adskilt plattform for den enkelte kommune (innenfor samme virksomhet). Informasjonsdelingstjenesten bygges på en plattform der all relevant informasjon er tilgjengelig på avgrensede områder. Fordelen med dette er at det reduserer antall tilkoblingspunkter og kompleksitet.

Informasjonsdelingsplattformen etableres i NHN sin eksisterende infrastruktur og prøves i første omgang i Bodø og Bærum kommune. Plattformen kan gjenbrukes til andre kommuner med mindre innsats enn ved første etablering og vil samspille med andre nasjonale e-helseløsninger.

For å strukturere informasjon fra plattformen til helsepersonellens løsninger etableres det også standardiserte informasjonsdelingstjenester. En informasjonsdelingstjeneste sørger for å tilgjengeliggjøre informasjon. Disse reflekterer prioriterte og konkrete behov for innbygger og helsepersonell, samt for utvikling av nye løsninger på spesifikke områder. I en første utprøvsperiode er det prioritert å utvikle informasjonsdelings-tjenester for behovene «Oversikt over kommunale tjenester» og «NEWS2 målinger». Andre behov som kan være aktuelle eksempler i et neste utprøvssteg kan være «kartlegginger», «tiltaksplan», «diagnoser» mm.

Informasjonsdelingstjenesten for kommunal sektor skal over tid kunne dekke de ulike samhandlingsbehovene for kommunene. Behovene skal prioriteres og utvikles stegvis sammen med sektoren. Så lenge plattformen er på plass reduseres tiden for å utvikle nye standardiserte informasjonsdelingstjenester for nye behov betraktelig og kan gjøres på en enhetlig måte for alle. Tjenestene som utvikles skal være standardiserte og like for alle, slik at de kan utvikles en gang. Løsningen tilrettelegger for en gradvis innføring ved at kommunene selv kan velge å ta i bruk de ulike informasjonsdelingstjenestene, i de løsningene og tjenestene de har behov, når de selv ønsker dette.

Tentativ plan for den første utprøvsperioden går til og med desember 2025.

Figur 1 Tentativ plan for den første utprøvsperioden

Utprøvs kommunene vil være ansvarlige for forankring av prosess i egen kommune og fremdrift i det videre arbeidet. NHN vil bidra med gjennomføring av blant annet utviklingsaktiviteter og utarbeidelse av krav til grensesnitt. KS er pådriver for utvikling og utprøving av informasjonsdelingstjenester, inklusive samordning, koordinering og fasilitering av utprøvsarbeidet og aktivitetene mellom aktørene, samt målrettet arbeid med tjenesteutvikling og forankring.

Organisering av det videre arbeidet

Arbeidet med et felles journalløft er videreført i KS. Det er opprettet to arbeidsgrupper for det videre arbeidet (henholdsvis for hovedspor a og b). I arbeidsgruppene deltar KS, kommuner og NHN. I tillegg er det jevnlig dialog med blant annet den kommunale samstyrsstrukturen for digitalisering og smart bruk av teknologi, samt med fag- og profesjonsforeninger, leverandører og nasjonale myndigheter. Arbeidet gjennomføres i regi av KS med rapportering i programråd med medlemmer fra samarbeidskommunene.

Videre arbeid

Felles rammer og anbefalinger vil bli videreutviklet og forvaltet i samarbeid med samarbeidskommunene. Det er viktig at Felles rammer og anbefalinger blir et levende dokument. Forvaltning av dokumentet vil forankres i samstyrsstrukturen for digitalisering og bruk av smart teknologi i kommunal sektor, samt de regionale digitaliseringsnettverkene.

Arbeidet med felles rammer og anbefalinger ved anskaffelser av journalløsninger er ett steg på veien i retning av «markedsplassen» foreslått i styringsdokumentet for felles journalløft. Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom Helseteknologiordningen pekt på viktigheten av å kunne gi veiledning ifm. anskaffelsesprosesser til kommunene. Det arbeides nå med å se på mulig tilnærming og et neste steg i retning av å realisere nye tjenester på «markedsplassen». Arbeidet med «markedsplasse» vil også sees i sammenheng med modell for innføring og nettverk i KS.

Det arbeides også med flere aktiviteter knyttet til utprøving av informasjonsdelingstjenester og finansiering av disse. Det er mål om flere leveranser i 2024, deriblant endelig utkast til innhold i informasjonsdelingstjeneste «Oversikt over kommunale tjenester» i samarbeid med utprøvs kommuner, NHN og leverandører, kriterier for hva som er en vellykket utprøving, samt en ferdigstilt informasjonsdelingsplattform for de to prioriterte informasjonsdelingstjenestene. I tillegg planlegges det gjennomført utprøvinger av «Oversikt over kommunale tjenester» i samarbeid med Bodø og Bærum kommune, leverandører og NHN, samt avklaring av utprøvs kommuner for NEWS2 målinger (velges ut i løpet av 2024). Det må også påbegynnes en evaluering av utprøvingene, samt anbefale rammebetingelser, virkemidler og finansieringsmodell som kan legge til rette for skalering og utbredelse av de første informasjonsdelingstjenestene.